

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia 20 września 2016 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Moczary PLH180026

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U. z 2016 r. poz. 353), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. 2016 poz. 353).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. z 2015 r., poz. 525) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Moczary PLH180026 (zwany dalej Obszarem), jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty zatwierdzono decyzją Komisji Europejskiej 2011/62/UE (decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny, notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9663; Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 33/1 z 08.02.2011). Aktualny status prawny, powierzchnia obszaru oraz jego współrzędne geograficzne określa Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2015/71 z dnia 3 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia ósmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C (2014)9082).

Obszar ten obejmuje fragment Bieszczadów Niskich przylegający do Gór Słonnych. Jest to teren niezaludniony, a poza lasami w jego skład wchodzi łąki i pastwiska wsi Bandrów Narodowy (około 500 mieszkańców). Od zachodu graniczy z łąkami wsi Moczary (około 300 mieszkańców), zaś od strony wschodniej przylega do granicy Państwa. Obszar reprezentuje piętro roślinne regla dolnego. Doliny potoków porastają półnaturalne zbiorowiska nieleśne o zróżnicowanym charakterze. W niższych partiach zboczy dominują lite jedliny, wyżej drzewostany bukowo-jodłowe, miejscami buczyny.

Najwartościowsze przyrodniczo siedliska nieleśne koncentrują się na terenie dawnej wsi Mszaniec (przysiółki Przysłup i Maksymiszki). Omawiany obszar wrócił do Polski w 1951 r. w ramach wymiany terenów przygranicznych i dołączony został do wsi Bandrów Narodowy. Istniejące zabudowania rozebrano, a większość terenów rolnych zalesiono. Do dziś w miejscach po dawnej zabudowie wsi zachowały się niewielkie zadrzewienia i pojedyncze drzewa owocowe (SDF).

Jako przedmioty ochrony Obszaru jego Standardowy Formularz Danych (SDF) wymienia 8 siedlisk przyrodniczych i 4 gatunki zwierząt z załączników I i II Dyrektywy Siedliskowej. Wyszczególniono je poniżej.

Siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 6430 ziołorośla górskie (*Adenostylyon alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*),
- 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk,
- 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagnogirgensohnii-Pinetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne),
- 91E0 łągi wierzbowe, topolowe i jesionowe (*Saliceto albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe).

Gatunki zwierząt wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1193 kumak górski *Bombina variegata*,
- 1337 bóbr europejski *Castor fiber*,
- 2001 traszka karpacka *Triturus montandoni*,
- 1014 poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*.

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Moczary został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.) oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.). Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 07.04.2015 r. w ramach realizacji projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 wraz ze wzmocnieniem instytucji sprawującej nadzór nad obszarami Natura 2000 w województwie podkarpackim” współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego PL02 „Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów” realizowanego w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono inwentaryzację i ocenę stanu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz inwentaryzację i ocenę liczebności i stanu zachowania gatunków, stanowiących przedmioty ochrony w Obszarze, zgodnie z metodykami określonymi w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia. Określono dla nich istniejące i potencjalne zagrożenia, cele działań ochronnych, działania ochronne, wskazano konieczne zmiany obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono pełną inwentaryzację siedlisk przyrodniczych zlokalizowanych na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie LP i poza nimi, uszczegółowiając i weryfikując informacje uzyskane w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej przez LP w 2007 roku i zawarte w Standardowym Formularzu Danych (SDF) Obszaru. Zgodnie z przyjętą metodyką inwentaryzowano i oceniano również stan zachowania gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony oraz roślin ujętych w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej, a także chronionych i rzadkich. Na tej podstawie sformułowano propozycje zmian SDF co do ocen tam zawartych oraz uzupełnienia listy przedmiotów ochrony, a także zaproponowano uzupełnienie charakterystyki przyrodniczej Obszaru o szereg nie podawanych dotychczas rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

W Obszarze zwraca uwagę na ogół dobry stan zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków stanowiących tam przedmioty ochrony oraz brak inwazyjnych gatunków obcych, co wynika z utrzymywania się w nim tradycyjnego ekstensywnego rolnictwa – koszenia i wypasu związanego z hodowlą bydła i koni.

Główne zagrożenia w przypadku stanowiących przedmioty ochrony nieleśnych siedlisk przyrodniczych, przede wszystkim potencjalne, wiążą się z zaniechaniem lub zmianami dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów rolnych. Niekorzystne zmiany mogące stąd wynikać, to uruchomienie procesów sukcesyjnych przejawiające się zarastaniem przez krzewy i drzewa oraz zmianami składu gatunkowego w efekcie zaprzestania wypasu

i koszenia. Na pogorszenie stanu zachowania użytkowanych ekstensywnie łąk świeżych, poza powyższymi czynnikami, mogą wpływać zmiany sposobu użytkowania (trwale - zamiana na grunty orne oraz czasowo - uproduktywnienie łąk przez orkę i podsiew szlachetnymi gatunkami traw i roślin motylkowych). Dla torfowisk alkalicznych, poza sukcesją wtórną, lokalnie zagrożenie stanowi intensywny wiosenny wypas koni i bydła. W przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych obniżona ocena wynika ze specyfiki lokalnej – nietypowego w stosunku do wzorców wykształcenia się składu gatunkowego fitocenozy.

Zagrożenia w odniesieniu do żyznych i kwaśnych buczyn w Obszarze wiążą się m.in. z nadmiernym miejscowo przersedzaniem drzewostanu w trakcie prowadzenia zabiegów gospodarczych oraz przygłuszaniem runa przez ekspansywny gatunek rodzimy (jeżynę gruczołowatą), którego nadmierny rozrost jest efektem zbyt dużego przersedzenia warstwy drzewiastej. Miejscowo działa on rugująco na gatunki charakterystyczne dla właściwej kombinacji florystycznej siedlisk przyrodniczych.

W odniesieniu do siedlisk łągowych główne zagrożenia związane są z gospodarką leśną prowadzoną poza gruntami Lasów Państwowych – plądrownicze wycinanie drzew i zmiana charakteru użytkowania na rolny. Niska ogólna ocena stanu zachowania łągów wiąże się z ich porolnym pochodzeniem i wczesnym stadium sukcesji leśnej, przejawiającym się niedostosowaniem składów gatunkowych drzewostanów do warunków siedliskowych. Na stan ich zachowania wpływa również działalność bobrów, będących przedmiotem ochrony w Obszarze, polegająca na usuwaniu drzewostanu i zalewaniu przez rozlewiska bobrowe.

Borom bagiennym zagraża wydeptywanie przez zbieraczy borówek, ekspansja borówki czarnej oraz powtarzające się okresy susz i zmniejszające się wielkości opadów.

Zagrożeniem dla poczwarówki zwężonej jest zarastanie i fragmentacja siedlisk, brak koszenia, a miejscami intensywny wypas bydła i koni. Potencjalnie degradująco na stan siedlisk gatunku mogą działać zmiany warunków hydrologicznych (osuszanie) na skutek zabiegów melioracyjnych.

Dla kumaka górskiego, a zwłaszcza traszki karpackiej, zagrożeniem jest ubytek zbiorników rozrodczych. W stosunku do bobra europejskiego w Obszarze nie stwierdzono istotnych zagrożeń.

Celem działań ochronnych w zakresie siedlisk przyrodniczych jest utrzymanie ich areалу i poprawa stanu ochrony płatów wykazujących niższy niż właściwy stan zachowania. Odnośnie łąkowych siedlisk przyrodniczych sprowadzają się one do utrzymania lub przywracania wypasu i koszenia, okresowego odkrzaczania torfowisk przejściowych oraz koszenia i odkrzaczania torfowisk alkalicznych. W leśnych siedliskach przyrodniczych (jedlinach i buczynach), celem działań ochronnych jest utrzymanie lub poprawa stanu ochrony poprzez utrzymanie lub dążenie do uzyskania odpowiedniego zwarcia drzewostanów, utrzymania pożądanej ilości drzew martwych i biocenotycznych, odpowiedniego zagęszczenie szlaków technologicznych. W borach bagiennych jest nim utrzymanie właściwego stanu ochrony, a w lasach łągowych – utrzymanie powierzchni i charakteru siedliska i naturalnych procesów sukcesyjnych.

W zakresie gatunków zwierząt celem ochrony jest zachowanie ich siedlisk oraz, w niektórych przypadkach, poprawa stanu ochrony gatunku. W stosunku do poczwarówki zwężonej celem działań ochronnych jest zapobieganie fragmentacji siedlisk (zarastaniu stanowisk przez drzewa i krzewy), przywracaniu koszenia na płatach go pozbawionych i ograniczaniu nadmiernego wypasu. W odniesieniu do płazów będących przedmiotami ochrony cele działań ochronnych sprowadzają się do utrzymania dotychczasowego użytkowania terenu, sprzyjającego występowaniu dogodnych zbiorników rozrodczych. Dla traszki karpackiej jest nim również poszerzenie stanu wiedzy odnośnie warunków jej występowania. Celem ochrony w stosunku do bobra europejskiego jest utrzymanie właściwego stanu ochrony.

Działania ochrony czynnej dostosowano do specyfiki siedlisk przyrodniczych, wymagań ekologicznych gatunków roślin i zwierząt oraz zidentyfikowanych zagrożeń. Do głównych działań ochrony czynnej w zakresie dominujących wśród nieleśnych siedlisk przyrodniczych łąk świeżych zaliczono kontynuowanie użytkowania kośnego, pastwiskowego lub naprzemiennego użytkowania kośno-pastwiskowego. Na torfowiskach jako działanie obligatoryjne zastosowano pełen zapis w postaci konieczności użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego, przy czym w przypadku tych siedlisk wskazane jest zasadniczo okresowe późne wysokie koszenie bez użycia ciężkiego sprzętu oraz odkrzaczanie dostosowane do tempa zarastania. W szczególności dla torfowisk pokrywających się z występowaniem poczwarówki zwężonej nie wskazane jest prowadzenie wypasu.

Działaniami ochronnymi przypisanymi buczynom kwaśnym i żyznym jest utrzymanie przyjętych w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ustrzyki Dolne sposobów zagospodarowania, z modyfikacjami sposobów ich realizacji. Zmierzają one do pełniejszego dostosowania intensywności zabiegów do wymagań ekologicznych jodły. Sprowadzają się one do mniejszej intensywności cięć pielęgnacyjnych i szerszego wykorzystania odnowienia naturalnego w hodowli lasu oraz zapewnienia odpowiedniego udziału drzew martwych i biocenotycznych, decydujących o zachowaniu bioróżnorodności ekosystemów leśnych. W przypadku lasów łągowych zdecydowano pozostawienie ich działaniu naturalnych procesów samoregulacyjnych, a w stanowiących indywidualną własność – utrzymanie charakteru siedlisk w ramach gospodarki leśnej. W borach bagiennych, rzadkich i cennych przyrodniczo, nie planowano działań ochrony czynnej i wskazano konieczność przesunięcia istniejącej tablicy informacyjnej na skraj drogi.

Stanowiska poczwarówki zwężonej, gatunku o specyficznych wymaganiach i wąskiej amplitudzie ekologicznej (przywiązanej do torfowisk alkalicznych, turzycowisk i wilgotnych łąk), wrażliwej na zmiany warunków wilgotnościowych i świetlnych, objęto działaniami tożsamymi z działaniami wskazanymi dla siedliska 7230. Należy ponownie podkreślić że działania te powinny polegać na okresowym odkrzaczaniu, bądź odkrzaczaniu i wykaszaniu, zależnie od charakteru zajmowanych przez nią siedlisk, w miejscach tym nie należy natomiast prowadzić wypasu. Dla pozostałych gatunków zwierząt chronionych w obszarze nie planowano działań ochrony czynnej (jedynie dla traszki karpackiej przewidziano poszerzenie zakresu wiedzy odnośnie zajmowanych przez nią siedlisk rozrodczych).

Dla wszystkich wymagających tego przedmiotów ochrony, zaplanowano w Obszarze nadzór przyrodniczy nad realizacją działań ochrony czynnej, gwarantujący właściwy, zgodny z wymaganiami przebieg wszystkich prac z zakresu czynnych działań ochronnych. Przewidziano również nadzór przyrodniczy (monitoring) nad stanem ochrony przedmiotów ochrony.

W dokumentacji PZO znalazły się również działania ochronne, które nie zostały ujęte w zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ponieważ dotyczą siedlisk i gatunków nie będących aktualnie przedmiotami ochrony. Propozycja ich ochrony z litery prawa wymaga akceptacji Komisji Europejskiej. Zarządzenie będzie mogło zostać zmienione dopiero po uzyskaniu takowej.

W ramach projektu PZO dla obszaru Natura 2000 Moczary nie planowano zmiany jego aktualnych granic. Zaprojektowano natomiast zakres weryfikacji SDF, w oparciu o aktualnie obowiązujący szablon i nową instrukcję wypełniania SDF. W projekcie weryfikacji SDF zawarte w nim dane zostały zaktualizowane o wyniki inwentaryzacji siedlisk i gatunków przeprowadzonych w 2015 r. w trakcie prac nad PZO oraz o publikowane nowe dane. Do głównych propozycji zmian należy zaliczyć włączenie do przedmiotów ochrony (zmiana oceny ogólnej z D na C) bliźniczyk (siedlisko o kodzie 6230) oraz jaworzyn (siedlisko o kodzie 9180) i bezlistu okrywowego *Buxbaumia viridis* (kod 1386) – nie uwzględnionych

w SDF, a także ujęcie z oceną ogólną D siedliska źródlisk wapiennych (kod 7220), nowo odnalezionego w Obszarze.

W planie zadań ochronnych zawarto również wskazania do zmiany studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Ustrzyki Dolne, mających na celu eliminację lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Moczary. Postulowano usunięcie zapisu dotyczącego utworzenia drogowego przejścia granicznego z Ukrainą w Bandrowie Narodowym.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla Obszaru opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>. Zamieszczano tam informacje o projekcie 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D, postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dn. 18.05.2015 r. o rozpoczęciu opracowywania projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Moczary PLH180026. Obwieszczenie ukazało się również w prasie lokalnej – Gazeta Wyborcza wydanie sobota-niedziela 30-31 maja 2015 r. Zostało także wywieszane na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz w Urzędzie Gminy Ustrzyki Dolne. Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z Obszarem mają spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się w skali województw planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani przez RDOŚ w Rzeszowie za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszczane były także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w dniu 12.05.2015 r. w Hali Sportowej w Ustrzykach Dolnych. Przedstawiono na nim założenia projektu 309/2014/Wn09/OP-XN-02/D, w ramach którego opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa, metodykę przygotowania planu zadań ochronnych. Zidentyfikowano główne grupy interesu, utworzono Zespół Lokalnej Współpracy, określono zasady jego funkcjonowania i dalszej współpracy oraz sposoby komunikowania się. Scharakteryzowano także Obszar w zakresie przebiegu granic, przedmiotów ochrony i głównych zagrożeń, na podstawie SDF i wstępnie przeanalizowanych dotychczasowych informacji.

II spotkanie ZLW odbyło się w dniu 23.10.2015 r. w Zajeździe „Ostoja Bieszczadzka” w miejscowości Hoszów nr 10. Przedstawiono na nim wyniki prac inwentaryzacyjnych (botaniczno-fitosocjologicznych, malakologicznych, herpetologicznych i teriologicznych), w tym ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony, wstępną koncepcję ochrony Obszaru oraz przedyskutowano proponowane zapisy dokumentacji PZO, propozycje zmian i uzupełnień. Przedstawiono i poddano pod dyskusję propozycję uznania za przedmioty ochrony nowych siedlisk przyrodniczych (6230 - murawy bliźniczkowe, 7220 – źródłiska wapienne, 9180 – jaworzyny) i gatunków (1386 – bezlist okrywowy, 1920 – ponurek Schneidera).

III spotkanie ZLW odbyło się w dniu 27.11.2015 r. w Gościńcu „Dębowa Gazdówka” w miejscowości Łodyna nr 43. Na wstępie dyskutowano nad treścią protestu rolników z dnia 3 listopada 2015 r., skierowanego na ręce Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Rzeszowie, Pana Lecha Kotkowskiego w sprawie zapisów PZO dla obszaru Natura 2000 Moczary i wysłuchano wyjaśnień autorów tego dokumentu. W części zasadniczej spotkania zaprezentowano roboczą wersję dokumentacji PZO, przedstawiono zakres zmian wprowadzonych po II spotkaniu i dyskutowano nad propozycjami dalszych zmian i uzupełnień. Analizowano zapisy dotyczące zagrożeń, celów działań ochronnych i samych działań ochronnych. Z uwagi na przeciągającą się dyskusję uznano za celowe zorganizowanie IV spotkania, poświęconego głównie ochronie ekosystemów leśnych.

IV spotkanie ZLW odbyło się w dniu 22.12.2015 r. w Hotelu „Villa Neve” przy ul. Fabrycznej w Ustrzykach Dolnych.

Przedstawiono także tok dalszych prac nad projektem PZO i projektem zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia Planu.

Protokoły z powyższych spotkań były umieszczane na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

Obwieszczeniem z dnia 18 maja 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 353) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej – Gazeta Wyborcza wydanie czwartek 19 maja 2016 r. Było ono również wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Ustrzyki Dolne w dniach od 18 maja 2016 r. do 7 czerwca 2016 r. oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach od 18 maja 2016 r. do 9 czerwca 2016 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione, zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.	Uwaga do załącznika nr 5: W załączniku nr 5 projektu przedmiotowego dokumentu, w tabeli: <i>Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania</i> , nałożono na właścicieli lub posiadaczy obszaru obligatoryjny obowiązek prowadzenia ekstensywnego użytkowania kośnego,	Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie Departament Ochrony Środowiska. Pismo z dnia 18 maja 2016 r., znak: OŚI.7120.27.17.2015.MR	Obecne zapisy, dotyczące działań ochronnych na terenach otwartych oraz wskazania podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, zostały wypracowane wspólnie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, Ministerstwo Środowiska oraz Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska – zawarto je w piśmie	Uwagi nie uwzględniono.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego niżowych i górskich łąk świeżych użytkowanych ekstensywnie, torfowisk przejściowych i trzęsawisk, górskich i nizinnych torfowisk zasadowych (...) jako działania ochronnego w stosunku do tych przedmiotów ochrony oraz jako działania ochronnego w stosunku do poczwarówki zwężonej.</p> <p>Nażalenie obowiązkowego obowiązkowego prowadzenia gospodarki rolnej jako działania ochronnego w stosunku do przedmiotu ochrony Obszaru Natura 2000 na prywatnego właściciela gruntów nie jest podejściem właściwym, w kontekście istniejącej obecnie sytuacji społecznej, zwłaszcza narastającego procesu starzenia się społeczeństwa, wyludnienia terenów wiejskich oraz sytuacji gospodarczej nie sprzyjającej uprawie gruntów rolnych.</p> <p>Obowiązek zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony obszarów NATURA 2000 spoczywa w pierwszej kolejności na organie sprawującym nadzór nad tą formą ochrony przyrody.</p> <p>Proponuję zapis jaki został wprowadzony do wielu już przyjętych Planów zadań ochronnych np. dla Obszaru Horyniec.</p>		<p>GDOS z dnia 9 marca 2012 r., znak: DON-WZ.600.8.2012.SŚ, skierowanym do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Zgodnie z ustaleniami zawartymi w ww. piśmie za wykonanie działań obowiązkowych odpowiedzialny jest rolnik (właściciel lub użytkownik gruntów rolnych). Obecne zapisy pzo zawierające podział na działania obowiązkowe i fakultatywne ze wskazaniem, że za działania obowiązkowe dla siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunku objętych wsparciem unijnym odpowiedzialny jest rolnik, uniemożliwiają łamanie zasad wzajemnej zgodności (<i>cross-compliance</i>).</p> <p>Próba zmiany w tym zakresie prowadzi de facto do zakwestionowania zarówno wspólnego stanowiska resortu środowiska oraz resortu rolnictwa, jak i może prowadzić do podwójnego wydatkowanie środków na działania ochronne realizowane na terenach otwartych, gdyż podmiot korzystający np. z dopłat bezpośrednich, zgłaszałby się do rdoś po podpisaniu porozumienia.</p> <p>Spowodowałoby to sytuację, w której rdoś płaciłby za działania obowiązkowe, a i tak możliwe byłoby korzystanie przez podmiot z dopłat rolno-środowiskowo-klimatycznych. Takie samo podejście zostało</p>	

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			również przedstawione w piśmie GDOŚ z dnia 9 marca 2016 r., znak: DZP-WP.6320.10.2016.ŁR.	
2.	Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zapis (przy siedlisku 6510) „A03.03, A04.03, K02 Brak koszenia i wypasu skutkuje sukcesją wtórną w kierunku ziołorośli połakowych i olszyny porolnej (część płatów);” Uwaga - <i>pojęcia są niezrozumiałe - forma ich użycia sugeruje nowe jednostki syntaksonomiczne</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku	Wprowadzone pojęcia wskazują na kierunek zachodzących procesów sukcesyjnych, w wyniku których łąki świeże przekształcają się istotnie w nowe jednostki syntaksonomiczne jakimi są ziołorośla połakowe i olszyny porolne. Fragment ten można jednak pominąć bez straty dla treści zapisu	Zapis A03.03, A04.03, K02 Brak koszenia i wypasu skutkuje sukcesją wtórną w kierunku ziołorośli połakowych i olszyny porolnej (część płatów); zmieniono na: A03.03, A04.03, K02 Brak koszenia i wypasu skutkuje sukcesją wtórną (część płatów)
3.	Załącznik nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zapis (przy płazach) „Osuszanie lokalnych zabagnień i podmokłości oraz niwelowanie kałuż;” Uwaga – <i>w przypadku słowa „podmokłości” doprecyzowanie jakiego rodzaju tereny autor ma na myśli</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku	Z uwagi na brak możliwości podania dobrej wyczerpującej definicji, która poszerzałaby powszechne rozumienie zakwestionowanego słowa, usunięto je z treści zapisu.	Zapis osuszanie lokalnych zabagnień i podmokłości oraz niwelowanie kałuż; zmieniono na: A03.03, A04.03, K02 osuszanie lokalnych zabagnień oraz niwelowanie kałuż
4.	Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zapis (przy siedlisku 6430) Utrzymanie naturalnych procesów związanych z dynamiką zbiorowisk z kręgu sukcesyjnego lasów łęgowych, w tym również wynikających z działalności bobrów. Uwaga - <i>cel jest niemierzalny - w jaki sposób zostanie stwierdzone jego osiągnięcie</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku	Sformułowany cel zdaniem autora jest mierzalny. Stwierdzenie osiągnięcia celu będzie możliwe w wyniku monitoringu stanu ochrony. Jeśli w okresie kontrolnym w wyniku monitoringu siedlisk 6430 i 91E0 nie zostaną stwierdzone istotne antropogeniczne zmiany w środowisku ziołorośli i łągów (zabudowa i regulacja potoków górskich, budowa sztucznych spiętrzeń, budowa ciągów komunikacyjnych),	Zapis Utrzymanie naturalnych procesów związanych z dynamiką zbiorowisk z kręgu sukcesyjnego lasów łęgowych, w tym również wynikających z działalności bobrów. zmieniono na: Utrzymanie naturalnych procesów związanych z dynamiką roślinności z kręgu zbiorowisk lasów łęgowych, w tym również wynikających z działalności bobrów.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			wówczas cel należy uznać za osiągnięty. Spełnienie tego celu powinno skutkować utrzymaniem przynajmniej jednego płatu siedliska ziołorośli 6430, w związku z tym zapis można uzupełnić o takie ustalenie.	Utrzymanie przynajmniej jednego płatu siedliska ziołorośli 6430
5.	Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zapis (przy siedlisku 6510) Poprawa stanu płatów ewoluujących w kierunku ziołorośli połąkowych poprzez wprowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośnopastwiskowego. Uwaga - <i>proszę wskazać do jakiego poziomu przewiduje się poprawę</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku	Zakłada się poprawę stanu siedliska na powierzchni 5% ogólnej powierzchni siedliska w ciągu okresu obowiązywania planu.	Zapis Poprawa stanu płatów ewoluujących w kierunku ziołorośli połąkowych poprzez wprowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośnopastwiskowego. zmieniono na: Poprawa stanu płatów ewoluujących w kierunku ziołorośli połąkowych poprzez wprowadzenie ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośnopastwiskowego aby uzyskać właściwy stan ochrony na 95% powierzchni siedliska.
6.	Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Zapis (przy siedlisku 7140) Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 0,96 ha) i poprawa stanu ochrony przez okresowe odkraczanie. Uwaga - <i>proszę wskazać do jakiego poziomu przewiduje się poprawę</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku	Zakłada się poprawę wartości wskaźnika „Obecność krzewów i podrostu drzew” do poziomu FV na całej powierzchni siedliska w okresie obowiązywania planu.	Zapis Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 0,96 ha) i poprawa stanu ochrony przez okresowe odkraczanie. zmieniono na: Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 0,96 ha) i poprawa stanu ochrony przez okresowe odkraczanie. Poprawa wartości wskaźnika „Obecność krzewów i podrostu drzew” do poziomu FV na całej powierzchni siedliska

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
7.	<p>Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy siedlisku 7230) Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 9,73 ha) oraz poprawa stanu ochrony płatów zarastających krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub nadmiernie przepasanych.</p> <p>Uwagi - <i>proszę wskazać do jakiego poziomu przewiduje się poprawę słowo: przepasany jest przymiotnikiem odczasownikowym (od przepasać); jeżeli autor ma na myśli płaty poddawane nadmiernemu wypasowi to proponuję zapisać to w taki właśnie sposób</i></p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Zakłada się poprawę wartości wskaźnika „Ekspansja krzewów i podrostu drzew (*)” do poziomu FV na 90% powierzchni siedliska w okresie obowiązywania planu.</p>	<p>Zapis Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 9,73 ha) oraz poprawa stanu ochrony płatów zarastających krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub nadmiernie przepasanych. zmieniono na: Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 9,73 ha) oraz poprawa stanu ochrony płatów zarastających krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub poddanych nadmiernemu wypasowi. Poprawa wartości wskaźnika „Ekspansja krzewów i podrostu drzew (*)” do poziomu FV na całej powierzchni siedliska</p>
8.	<p>Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy siedlisku 91E0) Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 33 ha) i naturalnych procesów związanych z dynamiką zbiorowisk z kręgu sukcesyjnego lasów łęgowych.</p> <p>Uwaga - <i>czy wskazywane zjawisko nie jest typowe dla olsów, a nie lasów łęgowych?</i></p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Pojęcie „krąg sukcesyjny” użyto tu w znaczeniu „kręgu zbiorowisk” nazywanego także „kręgiem dynamicznym zbiorowisk”. Zgodnie z definicją zawartą w klasycznym podręczniku Matuszkiewicza (Matuszkiewicz W., 2006: Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski.: 540. PWN. Warszawa.): krąg zbiorowisk (dynamiczny) - zestaw zbiorowisk homologicznych dla określonego typu siedliska; obejmuje trwałe zbiorowisko naturalne oraz wszystkie naturalne i antropogeniczne zbiorowiska zastępcze</p>	<p>Zapis Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 33 ha) i naturalnych procesów związanych z dynamiką zbiorowisk z kręgu sukcesyjnego lasów łęgowych. zmieniono na: Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska (min. 33 ha) i naturalnych procesów związanych z dynamiką kręgu zbiorowisk lasów łęgowych.</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			połączone z nim związkami dynamiczno-sukcesyjnymi. Każdy typ siedliska ma swój własny krąg zbiorowisk, poszczególne zbiorowiska mogą jednak uczestniczyć w różnych kręgach.	
9.	<p>Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy poczwarówce zwężonej) Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska gatunku oraz poprawa stanu ochrony płatów zarastających drzewami i krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub nadmiernie przepasanych. Zachowanie odpowiednich warunków hydrologicznych.</p> <p>Uwagi -</p> <p>1. proszę o wskazanie tej powierzchni;</p> <p>2. proszę wskazać mierzalny cel, np. poprzez podanie warunków, przy których możliwe będzie stwierdzenie, że nastąpiła poprawa stanu ochrony</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Zakłada się poprawę wartości wskaźnika „Ekspansja krzewów i podrostu drzew (*)” do poziomu FV na >70% powierzchni siedliska w okresie obowiązywania planu.</p>	<p>Zapis Utrzymanie istniejącej powierzchni siedliska gatunku oraz poprawa stanu ochrony płatów zarastających drzewami i krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub nadmiernie przepasanych.</p> <p>zmieniono na: Utrzymanie istniejącej powierzchni stanowisk (ok. 8 ha) oraz poprawa stanu ochrony płatów siedliska zarastających drzewami i krzewami, wyłączonych z użytkowania kośnego lub na których prowadzony jest nadmierny wypas. Poprawa wartości wskaźnika „Ekspansja krzewów i podrostu drzew (*)” do poziomu FV na całej powierzchni siedliska.</p>
10.	<p>Załącznik nr 4 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy traszce karpackiej) Utrzymanie stanu obecnego. Rozpoznanie siedlisk rozrodczych gatunku.</p> <p>Uwagi -</p> <p>proszę zdefiniować utrzymywany stan</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Zapis uzupełniono.</p>	<p>Zapis Utrzymanie stanu obecnego. Rozpoznanie siedlisk rozrodczych gatunku.</p> <p>zmieniono na: Utrzymanie stanu obecnego (U1). Rozpoznanie siedlisk rozrodczych gatunku.</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<i>obecny np. poprzez podanie parametrów stanu ochrony</i>			
11.	<p>Załącznik nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy siedlisku 91D0)</p> <p>Przesunięcie tablicy informacyjnej na skraj płatu siedliska przy ścieżce)</p> <p>Uwaga - sugeruję wskazanie wprost o jakiego rodzaju tablicę chodzi</p> <p>Zapis</p> <p>Areał siedliska w obszarze Natura 2000 (zgodnie z załącznikiem nr 7)</p> <p>Uwaga - zapis wskazuje, że tablica obejmuje cały areał siedliska?</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Obecnie na torfowisku jest umieszczona tablica informująca o następującej treści: Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne. Zakaz wywozu śmieci do lasu pod karą grzywny (z podaniem podstawy prawnej). Zapis znajdujący się w kolumnie „obszar wdrażania” nie wskazuje, że tablica obejmuje cały areał siedliska, tylko że wskazane działanie należy wykonać w obrębie siedliska nie zaś poza nim. W ocenie autora zapis jest wystarczająco czytelny, zrozumiały i nie wymaga zmiany.</p>	<p>Zapis (przy siedlisku 91D0)</p> <p>Przesunięcie tablicy informacyjnej na skraj płatu siedliska przy ścieżce.</p> <p>zmieniono na:</p> <p>Przesunięcie tablicy informującej o zakazie wywozu śmieci na skraj płatu siedliska przy ścieżce.</p>
12.	<p>Załącznik nr 5 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie</p> <p>Zapis (przy siedlisku 91E0)</p> <p>Utrzymanie areału łągów przez pozostawienie bez użytkowania gospodarczego lub użytkowanie z zachowaniem areału i cech siedliska</p> <p>Uwaga - proponuję wskazanie wielkości powierzchni</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Zapis uzupełniono</p>	<p>Zapis</p> <p>Utrzymanie areału łągów przez pozostawienie bez użytkowania gospodarczego lub użytkowanie z zachowaniem areału i cech siedliska</p> <p>zmieniono na:</p> <p>Utrzymanie areału łągów (min. 33 ha) przez pozostawienie bez użytkowania gospodarczego lub użytkowanie z zachowaniem areału i cech siedliska</p>
13.	<p>Uzasadnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Moczary PLH180026 Str. 4</p> <p>Zapis</p> <p>Borom bagiennym zagraża wydeptywanie przez zbieraczy borówek, ekspansja</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Występowanie borówki czarnej wskazuje na stopniowe osuszanie siedliska, które może wynikać z różnych przyczyn takich jak: antropogeniczne zmiany stosunków wodnych, sukcesja gatunków liściastych powodująca zwiększenie ewapotranspiracji, obniżenie poziomu zasilania przez opady. W</p>	<p>Zapis pozostawiono w pierwotnym kształcie.</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>borówki czarnej oraz powtarzające się okresy susz i zmniejszające się wielkości opadów.</p> <p>Uwaga <i>zjawisko występowania borówki czarnej wskazuje na postępujące zmiany siedliskowe i skłania ku stwierdzeniu, że jest to skutek najprawdopodobniej zmian poziomu wód gruntowych</i></p>		<p>tym przypadku nie stwierdzono naturalnych ani antropogenicznych zmian poziomu wód gruntowych. Nie stwierdzono również ekspansji drzew liściastych. Ponieważ nie można obecnie ustalić stopniowego osuszania siedliska, wskazano jedynie na niejako wtórne zagrożenie jakim jest dla siedliska ekspansja borówki czarnej.</p>	
14.	<p>Uzasadnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Moczary PLH180026 Str. 5</p> <p>Zapis Sprowadzają się one do mniejszej intensywności cięć pielęgnacyjnych i szerszego wykorzystania odnowienia naturalnego w hodowli lasu oraz zapewnienia odpowiedniego udziału drzew martwych i biocenotycznych, decydujących o zachowaniu bioróżnorodności ekosystemów leśnych.</p> <p>Uwaga <i>proponuję zastąpienie użytej kalki językowej terminem: różnorodność biologiczna, który został zdefiniowany w przepisach ustawy o ochronie przyrody</i></p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Należy się zgodzić ze stwierdzeniem, że termin bioróżnorodność jest niepoprawną kalką językową z języka angielskiego niemniej jednak nader często używaną</p>	<p>Zapis Sprowadzają się one do mniejszej intensywności cięć pielęgnacyjnych i szerszego wykorzystania odnowienia naturalnego w hodowli lasu oraz zapewnienia odpowiedniego udziału drzew martwych i biocenotycznych, decydujących o zachowaniu <u>bioróżnorodności</u> ekosystemów leśnych.</p> <p>zmieniono na: Sprowadzają się one do mniejszej intensywności cięć pielęgnacyjnych i szerszego wykorzystania odnowienia naturalnego w hodowli lasu oraz zapewnienia odpowiedniego udziału drzew martwych i biocenotycznych, decydujących o zachowaniu <u>różnorodności biologicznej</u> ekosystemów leśnych.</p>
15.	<p>Uzasadnienie Regionalnego Dyrektora</p>	<p>Generalna Dyrekcja</p>	<p>Zwrot poprawiono.</p>	<p>Zapis W dokumentacji PZO</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Moczary PLH180026 Str. 5</p> <p>Zapis W dokumentacji PZO znalazły się również działania ochronne, które nie zostały ujęte w zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ponieważ dotyczą siedlisk i gatunków nie będących aktualnie przedmiotami ochrony.</p> <p>Uwaga <i>w przypadku nie'z imiesłowami obowiązuje pisownia łączna</i></p>	<p>Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>		<p>znalazły się również działania ochronne, które nie zostały ujęte w zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ponieważ dotyczą siedlisk i gatunków <u>nie będących</u> aktualnie przedmiotami ochrony.</p> <p>zmieniono na: W dokumentacji PZO znalazły się również działania ochronne, które nie zostały ujęte w zarządzeniu regionalnego dyrektora ochrony środowiska, ponieważ dotyczą siedlisk i gatunków <u>niebędących</u> aktualnie przedmiotami ochrony.</p>
16.	<p>Uzasadnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Moczary PLH180026 Str. 6</p> <p>Zapis Postulowano usunięcie zapisu dotyczącego utworzenia drogowego przejścia granicznego z Ukrainą w Bandrowie Narodowym.</p> <p>Uwaga <i>sugeruję wskazanie najważniejszych przesłanek związanych z zagrożeniami dla przedmiotów ochrony, które przemawiają za usunięciem zapisów. Obecnie nie jest jasne z jakich uwarunkowań wynika ten postulat, poza ogólnym stwierdzeniem stanowiącym</i></p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 23 maja 2016 roku</p>	<p>Utworzenie drogowego przejścia granicznego Bandrów - Mszaniec wiązałoby się z koniecznością wybudowania nowego odcinka drogi o długości kilku kilometrów oraz infrastruktury towarzyszącej koniecznej dla funkcjonowania przejścia. Powstające inwestycje oraz ich dalsze użytkowanie (nasilony ruch samochodowy) stanowią potencjalne negatywne oddziaływanie poprzez możliwe zmniejszenie powierzchni i fragmentację płatów siedlisk przyrodniczych takich jak: 7230, 6510, 9110, 9130, 91E0 oraz siedlisk <i>V. angustior</i> znajdujących się w sąsiedztwie planowanej inwestycji.</p>	<p>Zapis Postulowano usunięcie zapisu dotyczącego utworzenia drogowego przejścia granicznego z Ukrainą w Bandrowie Narodowym.</p> <p>zmieniono na: Postulowano usunięcie zapisu dotyczącego utworzenia drogowego przejścia granicznego z Ukrainą w Bandrowie Narodowym. Utworzenie drogowego przejścia granicznego Bandrów - Mszaniec wiązałoby się z koniecznością wybudowania nowego odcinka drogi o długości kilku kilometrów oraz infrastruktury</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<i>powtórzenie ustawowej delegacji do ujmowania w pzo tego typu wskazań.</i>			towarzyszącej. Budowa tych obiektów oraz ich użytkowanie (nasilony ruch samochodowy) mogłaby negatywnie oddziaływać przez możliwe zmniejszenie powierzchni i fragmentację płatów siedlisk przyrodniczych takich jak: 7230, 6510, 9110, 9130, 91E0 oraz siedlisk <i>V. angustior</i> znajdujących się w sąsiedztwie planowanej inwestycji
17.	Uwaga do załącznika nr 5: W przypadku działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (działania ochronne fakultatywne), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (działania ochronne fakultatywne), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (działania ochronne fakultatywne), 1014 poczwarówka zwężona (działania ochronne fakultatywne oraz działania związane z wycięciem drzew i krzewów wraz z usunięciem biomasy poza stanowisko gatunku), wnioskuje o wprowadzenie korekty w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” w następujący sposób: w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie Pismo z dnia 6 czerwca 2016 roku, znak: ZO.7210.42.2016	Doprecyzowanie zapisu w przedmiotowym zakresie było podnoszone w ramach spotkań zespołu lokalnej współpracy oraz konsultowane z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska. Odnosząc się do propozycji zmiany zapisu określającego podmiot odpowiedzialny za realizację działań fakultatywnych Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 9 marca 2016 r., znak: DZP-WP.6320.10.2016.ŁR odpowiedział, cyt. ” <i>W kwestii modyfikacji zapisu dot. podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań fakultatywnych należy wskazać, iż to regionalny dyrektor ochrony środowiska odpowiada za wykonanie działania i powinien dążyć do zawarcia porozumienia, które domyślnie określi finansowanie zadań. Stąd też modyfikacja tego zapisu jest zbędna. Odnosząc się do</i>	Uwagi nie uwzględniono.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia <u>zapewniającego finansowanie działania</u>, zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.</p>		<p><i>modyfikacji zapisu dot. podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań fakultatywnych, za niedopuszczalne w akcie prawa miejscowego należy uznać uzależnienie wykonania jakiegoś działania od pozyskania, bądź nie, środków finansowych. Zgodnie bowiem ze stanowiskiem Ministra Środowiska wyrażonym np. przy piśmie z dnia 27 lutego 2015 r. (znak: DP-074-161/1049/14/PM1) dot. kontroli zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja nad Bobrem PLH020054, nie można, cyt. „... uzależniać realizacji działania od tego, czy dany podmiot pozyska środki publiczne na te działania, a zwłaszcza przepisy zarządzenia nie mogą powstawać w celu ułatwienia takim podmiotom starania się o środki na realizację przedmiotowych działań”.</i></p> <p>Stanowisko GDOŚ w tym zakresie zostało przekazane RDLP w Krośnie oraz Nadleśnictwu Ustrzyki Dolne pismem z dnia 22 marca 2016 r. znak WPN.6320.2.3.2016.BA-3</p>	
18.	<p>Uwaga do załącznika nr 5: W przypadku działań ochronnych obowiązkowych dla przedmiotów ochrony: 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (działania</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie</p> <p>Pismo z dnia 6 czerwca 2016 roku, znak: ZO.7210.42.2016</p>	<p>Istniejący zapis został wypracowany i był wielokrotnie konsultowany. Zawiera on zarówno element wskazujący na konieczność zachowania siedliska jak i wskazuje jednocześnie metody</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	ochronne fakultatywne), 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (działania ochronne fakultatywne), 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (działania ochronne fakultatywne), 1014 poczwarówka zwężona , wnioskuje o zmianę zapisu działania obligatoryjnego w następujący sposób: <u>„Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez zabezpieczenie przed np. zaoraniem czy zalesieniem”</u>		jego ochrony. Samo zabezpieczenie przed zaoraniem czy zalesieniem może być działaniem niewystarczającym dla utrzymania siedliska. Zaproponowany zapis jest także nieprecyzyjny, nie wskazuje on bowiem w jaki sposób należałoby dane siedlisko zabezpieczyć.	
19.	Uwaga do załącznika nr 5 W przypadku działania ochronnego dla poczwarówki zwężonej w postaci: „Wykaszenie i odkrzaczenia siedliska gatunku. Koszenie – corocznie (wrzesień, październik). Odkrzaczanie – w zależności od potrzeb”, wnioskuje o wprowadzenie korekty w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie, którym jest Nadleśnictwo Ustrzyki dolne w następujący sposób: Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne na podstawie porozumienia <u>zapewniającego finansowanie działania</u> zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie Pismo z dnia 6 czerwca 2016 roku, znak: ZO.7210.42.2016	Odpowiedzi udzielono w pkt. 17.	Uwagi nie uwzględniono
20.	Uwaga do załącznika nr 5: W przypadku przedmiotu ochrony tj.: 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne Pismo z dnia 7 czerwca 2016 r. Znak: ZG..7210.1.9.2016	Odpowiedzi udzielono w pkt. 17.	Uwagi nie uwzględniono

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>(przeważnie z roślinnością s Scheuchzwrio-Caricetea), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1014 Poczwarówka zwężona – Vertigo angustior, przy działaniach fakultatywnych w kolumnie „podmiot odpowiedzialny za wykonanie” wniosku o przywrócenie zapisu: „(...) a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego – zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo, w przypadku braku tych przepisów, na podstawie porozumienia <u>zapewniającego finansowanie działania</u>, zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem”.</p>			
21.	<p>Uwaga do załącznika nr 5: Wnioskuje o przywrócenie zapisu w przypadku działań obligatoryjnych dla przedmiotów ochrony: 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska, 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 1014 Poczwarówka zwężona, który brzmiał: „Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez</p>	<p>Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne Pismo z dnia 7 czerwca 2016 r. Znak: ZG..7210.1.9. 2016</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 18.</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	zabezpieczenie przed np. zaoraniem czy zalesieniem”, który (...) został zmieniony na „Zachowanie siedliska przyrodniczego poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub <i>pastwiskowe</i> ”			
22.	Uwaga do załącznika nr 5: Wnioskuje o wprowadzenie zmian przy działaniu ochronnym fakultatywnym dla przedmiotu ochrony 1014 Poczwarówka zwięzła „Wykaszenie i odkrzaczanie siedliska gatunku. Koszenie – coroczne (wrzesień, październik). Odkrzaczanie – w zależności od potrzeb”, do zapisu w kolumnie „przedmiot odpowiedzialny za wykonanie” (...) na następujący: „Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne na podstawie porozumienia <u>zapewniającego finansowanie działania</u> zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem.”	Nadleśnictwo Ustrzyki Dolne Pismo z dnia 7 czerwca 2016 r. Znak: ZG..7210.1.9. 2016.	Odpowiedzi udzielono w pkt. 19.	Uwagi nie uwzględniono
23.	Uwaga do projektu zarządzenia. Wnioskodawca zwraca uwagę, iż zarówno w dokumentacji planu zadań ochronnych (pzo) ani w projekcie zarządzenia ustanawiającym plan, brakuje odniesienia działań ochronnych do działek ewidencyjnych, co było przedmiotem wcześniej zgłaszanych uwag. Może to skutkować wyłączeniem części gruntów dopłat, a więc jest potrzeba by tereny objęte	Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych, e-mail z dnia 7 czerwca 2016 r.	Zgodnie z ustaleniami dokonanymi na IV spotkaniu Zespołu Lokalnej Współpracy, w trakcie którego zgłoszono tę uwagę, w dokumentacji pzo miał znaleźć się wykaz działek ewidencyjnych, na których zlokalizowane są siedliska przyrodnicze, natomiast w zarządzeniu ustanawiającym pzo, rozmieszczenie przedmiotowych siedlisk miało zostać przedstawione wyłącznie na załączniku mapowym. Tak też	Uwagi nie uwzględniono.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>działaniami ochronnymi wskazać w sposób jednoznaczny, przez podanie współrzędnych punktów załamania granic lub nr działek ewidencyjnych. Zauważa, że wskazanie działek ewidencyjnych jest najlepszym rozwiązaniem w tym zakresie.</p>		<p>materiały te zostały przygotowane. W pkt. 13 dokumentacji pzo, udostępnionej w trakcie konsultacji społecznych, znajduje się przedmiotowy wykaz, natomiast zarządzenie zawiera tylko mapę. Należy również nadmienić, że materiały opracowane w trakcie sporządzania pzo zawierają również pliki shp (udostępniane na wniosek), które w sposób jednoznaczny obrazują położenie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków chronionych w obszarze Natura 2000. Pozwala to wyeliminować ewentualne nieścisłości związane z aktualnością warstw ewidencyjnych.</p>	
24.	<p>Uwaga do załącznika nr 5:</p> <p>Wnioskodawca wskazuje, że określenie w akcie prawa miejscowego działań fakultatywnych w ramach gospodarstwa rolnego w sposób: <i>„użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego w ramach obowiązującego PROW, ukierunkowanego na ochronę siedliska przyrodniczego...”</i> jest niezgodne z zasadami techniki prawniczej. (...). Jako działania fakultatywne należy pozostawić tylko konkretny opis warunków użytkowania rolniczego korzystnego dla ochrony siedliska/gatunku, skreślając odniesienia do „obowiązującego PROW” jako nieuprawnione. Jest to</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych, e-mail z dnia 7 czerwca 2016 r.</p>	<p>Zapis w projekcie planu zadań ochronnych odnosi się do każdego PROW, jaki obowiązuje lub będzie obowiązywał w przyszłości, dopóki Wspólnota będzie finansowała programy wsparcia ochrony siedlisk i gatunków będących przedmiotem jej zainteresowania. Do ochrony tychże zobowiązało się Państwo zgłaszając akces do Unii Europejskiej, a odpowiedzialnym za realizację działań fakultatywnych jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.. Zapisy projektu mają na celu uniemożliwienie podwójnego finansowania. Kwestie te wyjaśniono w piśmie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 9 marca 2016 r. (znak: DZP-WP.6320.10.2016.ŁR), w sprawie ustanowienia planów zadań</p>	<p>Uwagi nie uwzględniono.</p>

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	również istotne dla możliwości dochodzenia przez rolników rekompensat z tytułu ograniczenia prawa własności w przypadku niekorzystnych zapisów w przyszłym PROW.		ochronnych dla obszarów Natura 2000 Łukawiec PLH180024 oraz Moczary PLH180026, skierowanym do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie	
25.	<p>Uwaga do załącznika nr 5:</p> <p>Wnioskodawca wskazuje, że w odniesieniu do określenia w zarządzeniu podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań jako „<i>Właściciel lub użytkownik gruntu na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu obniżenia dochodowości...</i>” należy uznać za niewłaściwe użycie alternatywy wykluczającej poprzez wyrażenie „<i>albo</i>”. Jak zostało wykazane wcześniej, nie są znane przyszłe zapisy programów wsparcia z tytułu obniżonej dochodowości. W przypadku nieobjęcia przez te programy wszystkich działań określonych w PZO nie będzie możliwe jednoczesne zawarcie porozumienia z organem sprawującym nadzór nad obszarem na część zadań i korzystanie z programów wsparcia dla pozostałej części. Użycie wyrażenia „<i>lub</i>” zamiast wyrażenia „<i>albo</i>” rozwiąże ten</p>	Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych, e-mail z dnia 7 czerwca 2016 r.	Obecne zapisy, dotyczące działań ochronnych na terenach otwartych oraz wskazania podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, zostały wypracowane wspólnie przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencję Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, Ministerstwo Środowiska oraz Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska – zawarto je w piśmie GDOŚ z dnia 9 marca 2012 r., znak: DON-WZ.600.8.2012.SŚ, skierowanym do regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Zmiana obecnego zapisu poprzez użycie wyrażenia „ <i>lub</i> ” zamiast wyrażenia „ <i>albo</i> ” mogłoby błędnie wskazywać, że w przypadku obowiązywania pakietu PROW byłaby możliwa dofinansowania zawartego na podstawie porozumienia z RDOŚ. Nie ma jednak takiej możliwości gdyż ewentualne finansowanie działań fakultatywnych na podstawie porozumienia zawartego z RDOŚ może być wprowadzone dopiero w przypadku braku obowiązujących pakietów PROW.	Uwagi nie uwzględniono.

Lp.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	problem.			
26.	Uwaga do projektu zarządzenia. Wnioskodawca wskazuje, że w zarządzeniu i dokumentacji brak odniesienia działań ochronnych do działek ewidencyjnych, nie jest więc możliwe ich usytuowanie w stosunku do gospodarstwa rolnego lub jego części. Wskazanie działek ewidencyjnych jest najlepszym rozwiązaniem w tym zakresie.	Urząd Miejski w Ustrzykach Dolnych, pismo z dnia 7 czerwca 2016 r., znak: GKİOŚ.6120.1.2016	Odpowiedzi udzielono w pkt. 23	Uwagi nie uwzględniono

W toku konsultacji społecznych otrzymano również inne uwagi i zapytania: Nie dotyczyły one jednak konsultowanego projektu zarządzenia.

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu 18 maja 2016 r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 13 lipca 2016 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne - odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2, natomiast zgodnie z art. 17 mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenie właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w obszarze „Moczary”. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne.

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 Moczary. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie ok. 286 tys. zł.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt. 1.